

overenskomstforhandlingernes plan, man er nødt til at tage hensyn til de ting, for det er her, de ældres arbejdsbetingelser skal fastsættes.

Så er der den anden del af det, og det er jo, at vi i lovgivningen er nødt til at tage hensyn til, at der skal etableres de nødvendige sikkerhedsnet. Og de nødvendige sikkerhedsnet, der skal etableres, skal være etableret med en fornøden fleksibilitet, der kan sikre, at de ældre ikke blot får mulighed for helt eller delvis at trække sig tilbage fra arbejdslivet, hvis de føler, at det er nødvendigt, men også får mulighed for at komme tilbage på arbejdsmarkedet, hvis de ønsker det.

Enhedslisten kan altså stemme for den SF-dagsorden, der lægger op til en række forslag om at øge fleksibiliteten og mulighederne for de ældre. Men den væsentlige del af dette foregår under overenskomstforhandlingerne.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

For Dansk Folkeparti er det fint, at SF har rejst denne debat, og den har allerede givet anledning til en hel del meningsudvekslinger, hvorunder den konsensus, som ellers ofte trives, også har fået et knæk et enkelt sted – det vil jeg komme tilbage til – og det er noget, som vi i Dansk Folkeparti har glædet os over.

Denne debat bør bruges som anledning til at give et signal om, at Folketinget ønsker, at ældre, når de kan, skal blive på arbejdsmarkedet indtil folkepensionsalderen, og det er et udgangspunkt og et signal, som de fleste i dag har haft med i deres indlæg – samtidig med at man udfolder alle mulige bestræbelser for at skabe en kultur, der reelt skubber ældre, der nærmer sig folkepensionsalderen, ud af arbejdsmarkedet!

For os er det vigtigt at slå fast, at hvis man er arbejdskvalificeret, hvis man ikke er nedslidt, hvis man har mulighed for at blive på arbejdsmarkedet, så skal man være på arbejdsmarkedet og herigennem bidrage til samfundet og til de udgifter, som vi jo har i forbindelse med forsørgerbyrden, så skal man bidrage til den samlede velfærdskage, som vi har brug for i Danmark, og derfor bør man naturligvis også blive på arbejdsmarkedet, efter at man er fyldt 60 år, altså indtil den normale folkepensionsalder.

I Dansk Folkeparti erkender vi naturligvis, at de mennesker, som bliver slidt ned, eller som allerede er nedslidte, skal have mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Men derfra og til at etablere de generelle ordninger,

som vi kender, herunder den meget omdiskuterede efterlønsordning, er der altså et meget langt skridt. Vi mener, at der gennem førtidspensioneringsordningen skal være mulighed for, at man som nedslidt kan trække sig tilbage, samtidig med at det sikres, at arbejdskvalificerede personer bliver på arbejdsmarkedet.

Vi må også sige, at når arbejdsmarkedets parter og samfundet generelt diskuterer arbejdsmiljølove, diskuterer sikkerhedsforanstaltninger og diskuterer arbejdstidsnedsættelser, så gøres det jo med det udgangspunkt, at der skal skabes bedre forhold på arbejdsmarkedet, og det skulle man jo tro ville have den effekt, at folk så bliver mindre nedslidte, og det er faktisk vores tro, at det også er tilfældet, og det betyder så, at vi i de kommende generationer vil se ældre mennesker, som er langt mindre nedslidte, end de ville have været tidligere, og end de selvfølgelig vil være i nogle år endnu.

Derfor mener vi, at det er helt naturligt, at vi diskuterer den struktur og kultur på arbejdsmarkedet, som vi her i landet er ved at nå frem til, nemlig den struktur og kultur, at de ældre skal trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og tale os hen til en kultur, der går ud på, at de ældre bliver længere på arbejdsmarkedet.

Det har været nævnt før i dag, at der nu er 120.000 mennesker på efterløn, og jeg vil nævne det igen. Det har også været nævnt før, at efterlønnen blev oprettet for at skabe plads for unge arbejdsledige på arbejdsmarkedet – og det vil jeg også nævne igen – og derfor ville man naturligvis indføre en ordning, som fik ældre væk fra arbejdsmarkedet for at få plads til unge arbejdsledige, så man ikke bare fik rotation på arbejdsmarkedet, men direkte fik unge ind i stedet for ældre, og det er også derfor, man har været med til at skubbe den kulturændring foran sig, der går ud på, at ældre går tidligere på pension, end de før har gjort.

Argumentet om, at efterlønnen blev indført for at få ældre væk fra arbejdsmarkedet og få unge ind, mener jeg og Dansk Folkeparti er borte, for vi mener ikke, at det behov eksisterer mere. Vi mener, at der tværtimod er behov for at bevare de ældre på arbejdsmarkedet i længere tid, fordi der er behov for de kvalifikationer og den erfaring, som ældre meget naturligt besidder. Men de partier, der argumenterer for efterlønnen, fremfører nu det argument, at efterlønnen er et naturligt velfærdsgode og en ret for alle, som ikke har noget som helst at gøre med at skaffe arbejdsledige i arbejde. Nu er den blevet et velfærdsgode.